

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
PRIITA PIKAMÄEA
od 20. travnja 2023.¹

Predmet C-219/22

**Kazneni postupak
protiv
QS**

uz sudjelovanje:

Rajonna prokuratura Burgas, TO Nesebar

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Rajonen sad Nesebar (Općinski sud u Nesebaru, Bugarska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Okvirna odluka 2008/675/PUP – Poštovanje osuđujućih presuda među državama članicama – Izmjena načina izvršenja prethodne osuđujuće presude – Osuđujuća presuda čije je izvršenje uvjetno odgođeno – Novo kazneno djelo počinjeno tijekom razdoblja odgode – Opoziv odgode i stvarno izvršenje kazne zatvora”

I. Uvod

1. Zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Rajonen sad Nesebar (Općinski sud u Nesebaru, Bugarska) na temelju članka 267. UFEU-a odnosi se na tumačenje članka 3. Okvirne odluke Vijeća 2008/675/PUP od 24. srpnja 2008. o poštovanju [osuđujućih] presuda među državama članicama Europske unije u novom kaznenom postupku². Upućen je u okviru zahtjeva koju je državni odvjetnik pri Rajonna prokuraturi Nesebar (Općinsko državno odvjetništvo u Nesebaru, Bugarska) podnio sudu koji je uputio zahtjev kako bi taj sud stvarno izvršio prethodnu osuđujuću presudu koju je rumunjskom državljaninu, osobi QS, izrekao rumunjski sud.

2. U ovom se predmetu postavljaju važna pravna pitanja koja se odnose na ograničenja koja je zakonodavac Unije uspostavio u pogledu načela uzajamnog priznavanja na kojem se temelji Okvirna odluka 2008/675 i kojim se sudu države članice, među ostalim, omogućuje da poštuje pravomoćne kaznene presude koje su izrekli sudovi u drugim državama članicama s ciljem utvrđivanja primjerene vrste kazne i načina njezine provedbe. Konkretnije, od Suda se traži da odluči o ulozi koju treba dati tradicionalnom načelu „teritorijalnosti” kaznenog prava, kao izrazu suvereniteta države, u području slobode, sigurnosti i pravde Unije. Iako se Okvirnom odlukom

¹ Izvorni jezik: francuski

² SL 2008., L 220, str. 32. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 130.)

2008/675 predviđaju odredbe kojima se žele riješiti sukobi između tih dvaju načela, činjenica je da njihovu primjenu ometaju dvojbe u pogledu tumačenja. Nužno je da Sud donese odluku o tim posebno osjetljivim pitanjima jer o tome ovisi dobra suradnja među kaznenim tijelima.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Okvirna odluka 2008/675

3. Člankom 1. te okvirne odluke, naslovljenim „Predmet”, njegovim stavkom 1. određuje se:

„Svrha ove Okvirne odluke je utvrditi uvjete pod kojima se, u tijeku kaznenog postupka protiv neke osobe u državi članici, poštuju prethodne [osuđujuće] presude koje su donesene protiv te iste osobe zbog različitih djela u drugim državama članicama.”

4. Člankom 2. te okvirne odluke, naslovljenim „Definicije”, predviđa se:

„Za potrebe ove Okvirne odluke ‚[osuđujuća] presuda’ znači bilo koja pravomoćna odluka kaznenog suda kojom se utvrđuje krivnja za kazneno djelo.”

5. Članak 3. iste okvirne odluke, naslovljen „Poštovanje [osuđujuće] presude, donesene u nekoj državi članici, u novom kaznenom postupku”, glasi kako slijedi:

„1. Svaka država članica osigurava da se u kaznenom postupku protiv neke osobe prethodne [osuđujuće] presude, koje su donesene protiv te iste osobe zbog različitih činjenica u drugim državama članicama, u vezi s kojima su dobivene informacije prema važećim instrumentima o uzajamnoj pravnoj pomoći ili o razmjeni informacija iz kaznene evidencije, poštuju u mjeri u kojoj se poštuju prethodne nacionalne [osuđujuće] presude te da im se pridaju pravni učinci jednakovrijedni onima priznatima prethodnim nacionalnim presudama, u skladu s nacionalnim pravom.

2. Stavak 1. primjenjuje se u prethodnom postupku, tijekom suđenja i u vrijeme izvršenja [osuđujuće] presude, posebno na važeća pravila postupka, uključujući ona koja se odnose na privremeni pritvor, određenje kaznenog djela, vrstu i visinu kazne i pravila koja uređuju izvršavanje odluke.

3. Poštovanje prethodnih [osuđujućih] presuda koje su donesene u drugim državama članicama sukladno stavku 1., nema [...] učinak [zadiranja u te] prethodne [osuđujuće] presude ili [bilo kakve] odluke [koje se odnose na] njihovo izvršenje od strane države članice u kojoj se vodi novi postupak, [niti njihova ukidanja ili preispitivanja].

4. U skladu sa stavkom 3., stavak 1. se ne primjenjuje [ako bi, u slučaju da] je prethodna [osuđujuća] presuda bila nacionalna [osuđujuća] presuda države članice u kojoj se vodi novi postupak, poštovanje prethodne [osuđujuće] presude, u skladu s nacionalnim pravom te države članice, imalo učinak [zadiranja u prethodnu presudu ili bilo koju odluku koja se odnosi na njezino izvršavanje ili njihova ukidanja ili preispitivanja].

5. Ako je kazneno djelo za koje se vodi novi postupak bilo počinjeno prije nego što je prethodna [osuđujuća] presuda bila donesena ili u potpunosti izvršena, stavci 1. i 2. nemaju učinak zahtjeva za države članice da primjenjuju svoja nacionalna pravila o izricanju kazni, u slučajevima kad bi primjena tih pravila na inozemne [osuđujuće] presude ograničila suca u izricanju kazne u novom postupku.

Međutim, države članice osiguravaju da u takvim slučajevima njihovi sudovi mogu na drugačiji način poštovati prethodne [osuđujuće] presude koje su donesene u drugim državama članicama.”

2. Okvirna odluka 2008/947/PUP

6. Člankom 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja na presude i probacijske odluke s ciljem nadzora probacijskih mjera i alternativnih sankcija³, naslovljenim „Ciljevi i područje primjene”, predviđa se:

„1. Cilj je ove Okvirne odluke olakšati društvenu rehabilitaciju osuđenih osoba, poboljšati zaštitu žrtava i javnosti te olakšati primjenu odgovarajućih probacijskih mjera i alternativnih sankcija u slučaju počinitelja kaznenih djela koji ne žive u državi članici u kojoj je presuda izrečena. [...]

[...]

3. Ova se Okvirna odluka ne primjenjuje na:

(a) izvršenje presuda u kaznenim stvarima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode koje su u području primjene Okvirne odluke 2008/909/PUP^[4];

[...]”.

7. Člankom 5. Okvirne odluke 2008/947, naslovljenim „Kriteriji za prosljeđivanje presude i, prema potrebi, probacijske odluke”, određuje se:

„1. Nadležno tijelo države izdavanja može proslijediti presudu i, prema potrebi, probacijsku odluku nadležnom tijelu države članice u kojoj osuđena osoba ima zakonito i uobičajeno boravište, u slučajevima kada se osuđena osoba vratila ili se želi vratiti u tu državu.

2. Nadležno tijelo države izdavanja može, na zahtjev osuđene osobe, proslijediti presudu i, prema potrebi, probacijsku odluku nadležnom tijelu države članice koja nije država članica u kojoj osuđena osoba ima zakonito i uobičajeno boravište, pod uvjetom da je potonje tijelo suglasno s takvim prosljeđivanjem.”

³ SL 2008., L 337, str. 102. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 148.)

⁴ Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 111.)

8. Članak 14. te okvirne odluke, naslovljen „Nadležnost za donošenje svih naknadnih odluka i mjerodavno pravo”, njegov stavak 1. glasi kako slijedi:

„Nadležno tijelo države izvršenja nadležno je za donošenje svih naknadnih odluka koje se odnose na uvjetnu osudu, uvjetni otpust, pridržaj izricanja kazne i alternativnu sankciju, posebno u slučaju nepoštovanja probacijske mjere ili alternativne sankcije ili ako osuđena osoba počini novo kazneno djelo.

Takve se naknadne odluke posebno odnose na:

[...]

(b) opoziv odgode izvršenja presude ili opoziv odluke o uvjetnom otpustu; [...]

B. Bugarsko pravo

9. Člankom 8. Nakazatelen kodeksa (Kazneni zakonik), njegovim člankom 2. određuje se:

„Osuđujuća presuda koja je donesena u drugoj državi članici Europske unije i postala pravomoćna za djelo koje predstavlja kazneno djelo u skladu s bugarskim kaznenim zakonikom poštuje se u svakom kaznenom postupku koji se u Republici Bugarskoj vodi protiv iste osobe.”

10. Članak 68. stavak 1. tog zakonika glasi kako slijedi:

„Ako osuđena osoba prije isteka vremena provjeravanja koje je utvrdio sud počini novo kazneno djelo s namjerom koje državno odvjetništvo progoni po službenoj dužnosti i za koje joj je izrečena kazna zatvora, čak i nakon isteka vremena provjeravanja, ona također mora odslužiti kaznu čije je izvršenje uvjetno odgođeno”.

11. U skladu s člankom 343.b stavkom 1. navedenog zakonika:

„Upravljanje motornim vozilom s valjano utvrđenom razinom alkohola u krvi većom od 1,2 promila kažnjava se kaznom zatvora u trajanju od jedne do tri godine i novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1000 [bugarskih leva (BGN)]”.

III. Činjenice, glavni postupak i prethodno pitanje

12. Osoba QS rumunjski je državljanin koji boravi u Rumunjskoj.

13. Presudom od 3. travnja 2019., koja je potvrđena presudom Curtee de Apel Cluj (Žalbeni sud u Cluju, Rumunjska) od 24. lipnja 2019. koja je postala pravomoćna, osoba QS osuđena je na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci, čije je izvršenje uvjetno odgođeno s vremenom provjeravanja od dvije godine, odnosno do 24. lipnja 2021. (u daljnjem tekstu: prva osuđujuća presuda), za kazneno djelo upravljanja motornim vozilom pod utjecajem alkohola (u daljnjem tekstu: prvo kazneno djelo).

14. Tijekom vremena provjeravanja, 1. rujna 2020., osoba QS počinila je kazneno djelo upravljanja motornim vozilom pod utjecajem alkohola iz članka 343.b stavka 1. bugarskog Kaznenog zakonika (u daljnjem tekstu: drugo kazneno djelo) na bugarskom državnom području.

15. Rješenjem Rajonen sada Nesebar (Općinski sud u Nesebaru) koje je postalo pravomoćno 9. ožujka 2022., osoba QS osuđena je na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca, izrečena joj je novčana kazna u iznosu od 150 bugarskih leva (otprilike 77 eura) te joj je oduzeta vozačka dozvola u trajanju od 12 mjeseci (u daljnjem tekstu: druga osuđujuća presuda).

16. Tom je sudu, sudu koji je uputio zahtjev, 23. ožujka 2022. državni odvjetnik pri Rajonna prokuraturi Burgas (Općinsko državno odvjetništvo u Burgasu, Bugarska) podnio prijedlog, u skladu s člankom 68. stavkom 1. bugarskog Kaznenog zakonika, za izvršenje prve osuđujuće presude jer je novo kazneno djelo počinjeno tijekom vremena provjeravanja predviđenog tom osuđujućom presudom.

17. U tim okolnostima sud koji je uputio zahtjev dvoji o tumačenju članka 3. Okvirne odluke 2008/675.

18. U tom pogledu taj sud navodi da su se člankom 8. stavkom 2. bugarskog Kaznenog zakonika prenijela načela utvrđena tom okvirnom odlukom, a osobito njezinim člankom 3. stavkom 1. kojim se predviđa da se osuđujuća presuda koja je donesena u drugoj državi članici i postala pravomoćna za djelo koje predstavlja kazneno djelo u skladu s tim zakonikom poštuje u svakom kaznenom postupku koji se u Bugarskoj vodi protiv iste osobe.

19. Međutim, to vrijedi za prvu osuđujuću presudu, s obzirom na to da je osoba QS pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci u Rumunjskoj i da je, na temelju informacija prikupljenih instrumentima o uzajamnoj pravnoj pomoći, utvrđeno da je djelo koje predstavlja prvo kazneno djelo istovjetno djelu koje predstavlja drugo kazneno djelo.

20. Usto, sud koji je uputio zahtjev utvrđuje da su ovom slučaju ispunjeni svi uvjeti predviđeni člankom 68. stavkom 1. bugarskog Kaznenog zakonika za prisilno izvršenje te osuđujuće presude. Naime, prije isteka vremena provjeravanja iz navedene osuđujuće presude, osoba QS počinila je novo kazneno djelo s namjerom koje kazneno progoni državno odvjetništvo i za koje će joj se izreći kazna zatvora.

21. Stoga taj sud smatra da je dužan poštovati prvu osuđujuću presudu te je izvršiti na temelju odredbi članka 8. stavka 2. u vezi s člankom 68. stavkom 1. bugarskog Kaznenog zakonika. Međutim, postavlja se pitanje je li takvo poštovanje protivno članku 3. stavku 3. Okvirne odluke 2008/675.

22. U tom pogledu navedeni sud ističe da se tom odredbom, kako je tumači Sud, zahtijeva da se odluka o izvršenju prethodne osuđujuće presude ne preispita. Međutim, smatra da se ovaj predmet razlikuje od predmeta u kojem je donesena presuda Beškov⁵, u kojoj je Sud protumačio navedenu odredbu na način da se njome zabranjuje da se, u svrhu izricanja jedinstvene kazne, izmijene načini izvršenja te kazne koje je odredio sud u drugoj državi članici.

23. Naime, u ovom predmetu, sud koji je uputio zahtjev nije po vlastitoj diskreciji preispitao niti izmijenio načine izvršenja prve osuđujuće presude, nego oni proizlaze iz obvezujućeg pravnog pravila, poput članka 68. stavka 1. bugarskog Kaznenog zakonika, kojim se sud koji je uputio zahtjev obvezuje na izvršenje kazne koja je uvjetno odgođena s vremenom provjeravanja, ako su ispunjeni svi uvjeti predviđeni u tu svrhu, kao što je to ovdje slučaj.

⁵ Presuda od 21. rujna 2017., Beškov (C-171/16, u daljnjem tekstu: presuda Beškov, EU:C:2017:710)

24. U tim je okolnostima Rajonen sad Nesebar (Općinski sud u Nesebaru) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 3. stavak 3. Okvirne odluke [2008/675] tumačiti na način da mu se protivi nacionalna odredba poput one iz članka 68. stavka 1. [...] u vezi s člankom 8. stavkom 2. [bugarskog Kaznenog zakonika] kojom se predviđa da nacionalni sud, kojem je podnesen zahtjev za izvršenje kazne koju je prethodnom osuđujućom presudom izrekao sud druge države članice, u tu svrhu može izmijeniti načine izvršenja te kazne i pritom naložiti njezino stvarno izvršenje?”

IV. Postupak pred Sudom

25. Odluku kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku od 25. ožujka 2022. tajništvo Suda zaprimilo je 28. ožujka 2022.

26. Osoba QS i Europska komisija podnijele su pisana očitovanja u roku određenom u članku 23. Statuta Suda Europske unije.

27. Sud je na općoj sjednici od 24. siječnja 2023. odlučio da neće održati raspravu.

V. Pravna analiza

A. Uvodne napomene

1. Nužnost uzimanja u obzir kaznene evidencije počinitelja kaznenog djela u području slobode, sigurnosti i pravde Europske unije

28. Unija je u području slobode, sigurnosti i pravde koje se temelji na uzajamnom povjerenju donijela mjere kako bi građanima zajamčila zaštitu od kriminala i istodobno poštovanje njihovih temeljnih prava kad su uključeni u kazneni postupak, neovisno o tome sudjeluju li u njemu kao žrtve ili kao tuženici. Za uspostavljanje takvog integriranog područja pravde potrebno je da osuđujuće presude izrečene osobama u jednoj državi članici poštuju sudovi u drugoj državi članici kako bi se spriječilo buduće počinjenje kaznenih djela. Isto tako, ako je isti počinitelj počinio nova kaznena djela, ne dovodeći u pitanje pravičnost postupka, takvo ponašanje treba uzeti u obzir u novom kaznenom postupku⁶.

29. Naime, u interesu učinkovitog kaznenog pravosuđa u Uniji nužno je da u svim državama članicama postoje pravila kojima se nalaže da u svim fazama kaznenog postupka treba uzeti u obzir je li osoba počinila kazneno djelo prvi put ili je već osuđivana u drugoj državi članici. Mogućnost ocjene kaznene evidencije počinitelja kaznenog djela osnovni je uvjet dobrog odvijanja novog kaznenog postupka, osobito kako bi se donijele informirane odluke o privremenom pritvoru ili puštanju na slobodu uz jamčevinu i kako bi se u trenutku donošenja osuđujuće presude raspolagalo svim dostupnim informacijama. Upravo je u tom kontekstu

⁶ Sud u presudi od 5. srpnja 2018., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, t. 36.), navodi da je u europskom području pravde uspostavljena „pravosudna kultura” u kojoj se ranije osuđujuće presude donesene u drugoj državi članici u načelu poštuju.

donesena Okvirna odluka 2008/675. Tim se instrumentom od pravosudnih tijela države članice zahtijeva da poštuju pravomoćne kaznene presude koje su donijeli sudovi drugih država članica, ako su ispunjeni određeni uvjeti⁷.

2. Iznimke od načela uzajamnog priznavanja predviđene u Okvirnoj odluci 2008/675

30. Okvirnom odlukom 2008/675 predviđa se nekoliko iznimaka od te obveze kojima se u biti želi zaštititi suverenitet država članica u području kaznenog pravosuđa na način da se zabrani da druge države članice donose određene odluke umjesto njih⁸. Tako te iznimke dovode do usklađivanja nadležnosti različitih sudova i njima se osigurava određena dosljednost u kaznenom sudovanju u Uniji.

31. Svojim zahtjevom za prethodnu odluku sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje o *dosegu jedne od navedenih iznimki*, odnosno iznimke iz članka 3. stavka 3. Okvirne odluke 2008/675, u skladu s kojim „[p]oštovanje prethodnih [osuđujućih] presuda koje su donesene u drugim državama članicama [...], nema [...] učinak [zadiranja u te] prethodne [osuđujuće] presude ili [bilo kakve] odluke [koje se odnose na] njihovo izvršenje od strane države članice u kojoj se vodi novi postupak, [niti njihova ukidanja ili preispitivanja]”. Prema mišljenju tog suda, moglo bi se pokazati da je obveza koja mu se nalaže bugarskim propisom u okviru novog kaznenog postupka protiv osobe koja je ranije osuđivana u drugoj državi članici da opozove odgodu izvršenja kazne izrečene u prethodnoj osuđujućoj presudi u drugoj državi članici i da *naloži stvarno izvršenje te kazne na svojem državnom području*, protivna onomu što se predviđa prethodno navedenom odredbom. Sud bi u svojem odgovoru trebao uzeti u obzir pitanja s kojima se suočava sud koji je uputio zahtjev i iznijeti dovoljno jasna pojašnjenja kako bi se riješio spor.

32. Međutim, prije ispitivanja tog pitanja, nužno je odgovoriti na pitanje je li slučaj iz bugarskog propisa, kao što je onaj opisan u prethodnoj točki, obuhvaćen područjem primjene članka 3. stavka 1. Okvirne odluke 2008/675, odnosno odredbe kojom se državama članicama nalaže obveza primjene načela uzajamnog priznavanja. Na temelju te odredbe, sud koji je uputio zahtjev dužan je *a priori* poštovati prvu osuđujuću presudu donesenu u odnosu na osobu QS u Rumunjskoj. Takva se pravna posljedica može isključiti samo ako je primjenjiva iznimka iz članka 3 stavka 3 Okvirne odluke 2008/675.

33. Analiza prethodnog pitanja u biti će slijediti obrazac opisan u prethodnim točkama. Stoga ću, kao prvo, ispitati je li Okvirna odluka 2008/675 primjenjiva na ovaj slučaj⁹. Kao drugo, pojasnit ću opseg obveze poštovanja prethodnih osuđujućih presuda koja je utvrđena u toj okvirnoj odluci¹⁰. Naposljetku, kao treće, na ovaj ću predmet primijeniti načela na kojima se ta obveza temelji¹¹. Kao što ću to detaljno objasniti, analiza će pokazati da *bugarski propis o kojem je riječ*, kako ga tumači sud koji je uputio zahtjev, *nije u skladu s načelom nezadiranja* iz članka 3. stavka 3. navedene okvirne odluke.

⁷ Sud je u presudi od 12. siječnja 2023., MV (Izricanje jedinstvene kazne) (C-583/22 PPU, EU:C:2023:5, t. 65.), presudio da se Okvirnom odlukom 2008/675 uvažavaju različita domaća rješenja i postupci koji su nužni za postizanje tog cilja. Tako ta okvirna odluka „pridonosi stvaranju područja slobode, sigurnosti i pravde unutar Unije uz poštovanje različitih pravnih sustava i tradicija država članica”, u skladu s člankom 67. stavkom 1. UFEU-a.

⁸ Vidjeti u tom pogledu Muñoz de Morales Romero, M., „The taking into account of EU previous convictions in joint/accumulated punishment: the Spanish case”, *European criminal law review*, 2018., sv. 8. (2.), str. 244. i sljedeće.

⁹ Vidjeti točku 35. i sljedeće ovog mišljenja.

¹⁰ Vidjeti točku 42. i sljedeće ovog mišljenja.

¹¹ Vidjeti točku 55. i sljedeće ovog mišljenja.

34. Važno je pojasniti da, kad se upućuje na „bugarski propis” o kojem je riječ, to podrazumijeva tumačenje koje proizlazi iz zajedničkog tumačenja dviju nacionalnih odredbi, odnosno članka 8. stavka 2. i članka 68. stavka 1. bugarskog Kaznenog zakonika, kojima mu se, prema informacijama koje je pružio sud koji je uputio zahtjev, nalaže obveza navedena u točki 31. ovog mišljenja. Iako, kao što to Komisija navodi u svojim očitovanjima, takvo tumačenje ne proizlazi jednostavno iz tumačenja odredbi o kojima je riječ¹², činjenica je da je Sud, kad je riječ o tumačenju odredbi nacionalnog pravnog poretka, u pravilu dužan osloniti se na pravne kvalifikacije iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje¹³. Stoga prethodno pitanje treba ispitati na temelju tumačenja bugarskog prava, kao što to zagovara sud koji je uputio zahtjev.

B. Primjenjivost Okvirne odluke 2008/675

35. Najprije valja istaknuti da je, skladu s člankom 1. stavkom 1. Okvirne odluke 2008/675, svrha te odluke „*utvrditi uvjete pod kojima se, u tijeku kaznenog postupka protiv neke osobe u državi članici, poštuju prethodne [osuđujuće] presude koje su donesene protiv te iste osobe zbog različitih djela u drugim državama članicama*”¹⁴. Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 2. te okvirne odluke, njezin je cilj omogućiti ocjenu kaznene evidencije počinitelja.

36. Iz toga slijedi da se Okvirna odluka 2008/675 primjenjuje na situacije u kojima je protiv prethodno osuđivane osobe u drugoj državi članici pokrenut „novi kazneni postupak”, kako je navedeno u naslovu te okvirne odluke i njezinu članku 3. Kao što to proizlazi iz članka 3. stavka 2. i uvodne izjave 7. navedene okvirne odluke, pojam „novi kazneni postupak” treba široko tumačiti na način da uključuje prethodnu fazu kaznenog postupka, suđenje ili *izvršavanje kazne*.

37. U ovom mi se slučaju čini da, s obzirom na to da se u postupku pokrenutom u Bugarskoj protiv osobe QS želi tu osobu kazneno goniti za kazneno djelo upravljanja motornim vozilom pod utjecajem alkohola koje je u toj zemlji počinjeno 1. rujna 2020., taj postupak treba smatrati „*novim kaznenim postupkom*” u smislu članka 1. stavka 1. Okvirne odluke 2008/675. Stoga su bugarska pravosudna tijela načelno dužna poštovati prethodnu osuđujuću presudu donesenu u Rumunjskoj, u skladu s načelom ekvivalentnosti utvrđenim u članku 3. stavku 1. Okvirne odluke 2008/675.

38. Poštovanje prethodne osuđujuće presude, koja je također donesena zbog upravljanja motornim vozilom pod utjecajem alkohola, može utjecati na sam kazneni postupak, osobito kako bi se utvrdila vrsta i visina kazne izrečene za novo kazneno djelo, i na *prethodnu fazu kaznenog postupka, kako bi se odredili načini njezina izvršenja*. Naime, kao što sam to naveo u ovom mišljenju¹⁵, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje upravo o mogućnosti da se naloži da se osuđujuća presuda donesena u Rumunjskoj stvarno izvrši u Bugarskoj. Tako treba shvatiti postavljeno pitanje.

¹² Okvirna odluka 2008/675 prenesena je u bugarsko pravo člankom 8. stavkom 2. Kaznenog zakonika. Međutim, tekstom te odredbe ne nalaže se bugarskom sudu da jednostrano naloži izvršenje osuđujuće presude donesene u drugoj državi članici. Takva obveza više proizlazi iz primjene i tumačenja navedene odredbe u vezi s člankom 68. stavkom 1. tog zakonika. S obzirom na to, valja napomenuti da je potonja odredba samo izraz općeg načela kaznenog prava država članica u pogledu osuđujućih presuda, odnosno opoziva odgode izvršenja osuđujuće presude u slučajevima u kojima osuđena osoba tijekom vremena provjeravanja počini novo kazneno djelo.

¹³ Presude od 7. kolovoza 2018., Banco Santander i Escobedo Cortés (C-96/16 i C-94/17, EU:C:2018:643, t. 57.), i od 17. prosinca 2020., Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Izručenje u Ukrajinu) (C-398/19, EU:C:2020:1032, t. 62.)

¹⁴ Moje isticanje

¹⁵ Vidjeti točku 31. ovog mišljenja.

39. U tom kontekstu valja podsjetiti na sudsku praksu Suda, prema kojoj se Okvirna odluka 2008/675 „ne primjenjuje samo na postupke u vezi s eventualnim utvrđivanjem krivnje osobe protiv koje se vrši kazneni progon”¹⁶, nego i na „nacionalni postupak čiji je predmet izricanje, u svrhu izvršenja, jedinstvene kazne oduzimanja slobode kojom se poštuje kazna koju je osobi o kojoj je riječ izrekao nacionalni sud kao i kazna koju je prethodnom osuđujućom presudom istoj osobi izrekao sud druge države članice, za različita djela”¹⁷. U tim je okolnostima riječ o nacionalnom postupku koji se odnosi na izvršenje kazne u okviru kojeg treba poštovati kaznu izrečenu osuđujućom presudom prethodno donesenom u drugoj državi članici.

40. U situaciji opisanoj u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, nacionalni postupak (u Bugarskoj) odnosi se na izvršenje osuđujuće presude koja je uvjetno odgođena s vremenom provjeravanja i koja je donesena u drugoj državi članici (Rumunjskoj). Međutim, nacionalni postupak pokrenut je samo zbog postojanja osuđujuće presude koja je postala pravomoćna i koja je donesena za novo kazneno djelo počinjeno u Bugarskoj tijekom vremena provjeravanja. U skladu s bugarskim propisom o kojem je riječ, na koji se upućuje u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, bugarski sud od kojeg se traži da odobri sporazum između osobe protiv koje se vrši kazneni progon i državnog odvjetnika u pogledu počinjenog kaznenog djela treba odlučiti i o izvršenju ranije izrečene kazne koja je uvjetno odgođena s vremenom provjeravanja.

41. U tim okolnostima, čini mi se da je postupak pokrenut u jednoj državi članici radi opoziva odgode izvršenja kazne izrečene u prethodnoj osuđujućoj presudi donesenom u drugoj državi članici, zbog činjenice da je dotična osoba osuđena za novo kazneno djelo počinjeno tijekom vremena provjeravanja predviđenog tom prethodnom osuđujućom presudom, obuhvaćen pojmom „novi kazneni postupak” u smislu članka 1. stavka 1. Okvirne odluke 2008/675. Slijedom toga, ta je okvirna odluka načelno primjenjiva na ovaj slučaj.

C. Opseg obveze poštovanja prethodnih osuđujućih presuda koja je utvrđena u Okvirnoj odluci 2008/675

42. Nadalje valja ispitati opseg obveze poštovanja prethodnih osuđujućih presuda koja je utvrđena u Okvirnoj odluci 2008/675 i razmotriti pitanje postoje li iznimke koje se mogu primijeniti na okolnosti kao što su one u ovom slučaju.

43. U tom pogledu valja, kao prvo, uputiti na uvodnu izjavu 2. Okvirne odluke 2008/675, iz koje proizlazi da se njome nastoji primijeniti načelo međusobnog priznavanja odluka u kaznenim predmetima i predviđa da se „sudu u jednoj državi članici pri ocjeni kaznene evidencije počinitelja, utvrđivanja je li prekršitelj ponovno prekršio zakon te s ciljem utvrđivanja primjerene vrste kazne i načina njezine provedbe osigura poštovanje pravomoćnih kaznenih presuda, koje su izrekli sudovi u drugim državama članicama”. U skladu s uvodnom izjavom 3. te okvirne odluke, njezina je „[s]vrha [...] odrediti državama članicama minimalnu obvezu poštovanja [osuđujućih] presuda koje su donesene u ostalim državama članicama”¹⁸ na temelju načela uzajamnog priznavanja. Važno je istaknuti činjenicu da je Sud tumačio tu obvezu na način da se prethodne osuđujuće presude „moraju poštovati onakve kakve su donesene”¹⁹.

¹⁶ Vidjeti presudu Beškov, t. 28.

¹⁷ Presude Beškov, t. 29. i od 15. travnja 2021., AV (Presuda kojom se izriče jedinstvena kazna) (C-221/19, EU:C:2021:278, t. 52.)

¹⁸ Moje isticanje

¹⁹ Presude Beškov, t. 37., od 5. srpnja 2018., Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, t. 39.) i od 15. travnja 2021., AV (Presuda kojom se izriče jedinstvena kazna) (C-221/19, EU:C:2021:278, t. 53.). Moje isticanje

44. Kao drugo, nužno je pozvati se na *načelo ekvivalentnosti* koje je utvrđeno u članku 3. stavku 1. Okvirne odluke 2008/675 i na koje se upućuje u njezinim uvodnim izjavama 5. i 6. Na temelju tog načela, „države članice [bi] trebale priznavati presudi koja je donesena u ostalim državama članicama *učinke jednakovrijedne učincima presude koju su donijeli njihovi vlastiti sudovi* u skladu s nacionalnim zakonodavstvom”²⁰. U uvodnoj izjavi 5. pojašnjava se da ta okvirna odluka „ne teži usklađivanju pravnih posljedica koje različita nacionalna zakonodavstva pridaju postojanju prethodne [osušujuće] presude”, nego da se njome samo zahtijeva da se prethodne osušujuće presude koje su donesene u drugim državama članicama poštuju kao da su ih donijela pravosudna tijela države članice koja je nadležna za novi kazneni postupak.

45. Kao treće, valja skrenuti pozornost na *načelo nezadiranja* utvrđeno u članku 3. stavku 3. Okvirne odluke 2008/675, za koje mi se čini da je posebno relevantno za potrebe ovog predmeta. Na temelju tog načela, „[p]oštovanje prethodnih [osušujućih] presuda koje su donesene u drugim državama članicama [...], nema [...] učinak [zadiranja u te] prethodne [osušujuće] presude ili [bilo kakve] odluke [koje se odnose na] njihovo izvršenje od strane države članice u kojoj se vodi novi postupak, [niti njihova ukidanja ili preispitivanja]”²¹. To je načelo pojašnjeno u članku 3. stavku 4. te okvirne odluke, iz kojeg proizlazi da se načelo uzajamnog priznavanja „*ne primjenjuje [ako bi, u slučaju da] je prethodna [osušujuća] presuda bila nacionalna [osušujuća] presuda države članice u kojoj se vodi novi postupak, poštovanje prethodne [osušujuće] presude, u skladu s nacionalnim pravom te države članice, imalo učinak [zadiranja u prethodnu presudu ili bilo koju odluku koja se odnosi na njezino izvršavanje ili njihova ukidanja ili preispitivanja]*”²².

46. Ti se stavci 3. i 4. nadopunjuju i stoga ih treba zajedno tumačiti kako bi se ocijenio doseg načela nezadiranja. Iz toga proizlazi potreba da se članak 3. stavak 4. Okvirne odluke 2008/675 uključi u ispitivanje prethodnog pitanja. Činjenica da to sud koji je uputio zahtjev nije izričito naveo ne predstavlja prepreku jer je na Sudu da nacionalnom sudu dâ sve elemente tumačenja koji mogu biti korisni za presudu u predmetu koji se pred njim vodi, neovisno o tome odnosi li se na to sadržaj pitanja nacionalnog suda ili ne. Sud je u nekoliko navrata podsjetio na to da prethodno pitanje valja ispitati u odnosu na sve odredbe Ugovorâ i sekundarnog prava koje mogu biti relevantne u odnosu na postavljeni problem²³.

47. Isto tako, za tumačenje relevantnih odredbi Okvirne odluke 2008/675 ne treba podcijeniti važnost preambule. Naime, iako uvodne izjave akata Unije nemaju samostalnu pravnu vrijednost, nego su opisne, a ne obvezujuće prirode, činjenica je da im se za potrebe tumačenja sudskom praksom Suda pridaje nezanemariva važnost²⁴. Uvodne izjave doista su vrijedni elementi za tumačenje tih akata, s obzirom na to da omogućuju bolje razumijevanje namjere zakonodavca Unije²⁵. Upravo s tog gledišta treba uputiti na uvodnu izjavu 14. Okvirne odluke 2008/675, uzimajući u obzir činjenicu da se u njoj navodi izraz „[zadiranje u] presud[u] ili *njezino [...]* *izvršavanj[e]*”²⁶, upotrijebljen u članku 3. stavcima 3. i 4. te okvirne odluke.

²⁰ Uvodna izjava 5. Okvirne odluke 2008/675. Moje isticanje

²¹ Moje isticanje

²² Moje isticanje

²³ Presuda od 16. lipnja 2022., Obština Razlog (C-376/21, EU:C:2022:472, t. 51.)

²⁴ Vidjeti presudu od 15. rujna 2022., HN (Suđenje optuženiku udaljenom s državnog područja) (C-420/20, EU:C:2022:679, t. 35., 52. i 53.).

²⁵ Vidjeti mišljenje nezavisnog odvjetnika J. Richarda de la Toura u predmetu Sofijska rajonna prokuratura i dr. (Suđenje optuženiku udaljenom s državnog područja) (C-420/20, EU:C:2022:157, t. 68.).

²⁶ Moje isticanje

48. Čini mi se da je za ocjenu opsega načela uzajamnog priznavanja u tom posebnom području prava Unije jednako relevantna uvodna izjava 6. Okvirne odluke 2008/675, iz koje proizlazi da cilj te Okvirne odluke „*nije izvršavanje* sudskih odluka donesenih u drugim državama članicama”²⁷. To je pojašnjenje logično sa stajališta načela nezadiranja na kojem se temelji navedena okvirna odluka jer bi u protivnom svaka država članica bila slobodna svojevrijedno zadirati u odluke o izvršenju koje su donijeli sudovi druge države članice, čime bi se također mogla ugroziti dosljednost sudskih odluka u integriranom području pravde.

49. Prethodno navedene odredbe, u vezi s uvodnim izjavama u kojima se pojašnjava njihov sadržaj, pokazuju da se *načelom nezadiranja u određenoj mjeri uspostavljaju ograničenja načela uzajamnog priznavanja* koja se utvrđuju na temelju prethodno navedenog pojma „zadiranje”. U prethodno navedenoj uvodnoj izjavi 14. Okvirne odluke 2008/675 u tom se pogledu pružaju određena pojašnjenja, s obzirom na to da se u njoj navodi da izricanje jedinstvene kazne za nekoliko kaznenih djela predstavlja „utjecaj” i, prema tome, „zadiranje” zabranjeno tom okvirnom odlukom, ako prva osuđujuća presuda *još nije izvršena* ili „*prenesena*” u drugu državu članicu radi njezina izvršenja²⁸.

50. Kad je konkretno riječ o mogućnosti iz te uvodne izjave 14. da se osuđujuća presuda „*prenese*” u drugu državu članicu radi njezina izvršenja, valja naglasiti da je u svakom slučaju riječ o *iznimci od sveukupnog* i općeg početnog položaja teritorijalnosti kaznenih zakona. Ta ocjena odgovara analizi nezavisnog odvjetnika M. Bobeka u njegovu mišljenju u predmetu C-2/19, A. P. (Probacijske mjere)²⁹. Načelom nezadiranja, utvrđenim u članku 3. stavcima 3. i 4. Okvirne odluke 2008/675, jamči se poštovanje prava države članice u kojoj je donesena osuđujuća presuda da osuđujuće presude koje su donijeli njezini sudovi izvrši na svojem državnom području i na načine predviđene njezinim nacionalnim pravom.

51. Konkretno, od općeg načela može se odstupiti ako je država članica u kojoj je donesena prethodna osuđujuća presuda prenijela presudu kojom se izriče kazna čije je izvršenje uvjetno odgođeno s vremenom provjeravanja (i, po potrebi, probacijsku odluku) nadležnom tijelu države članice u kojoj se vodi novi kazneni postupak s ciljem nadzora probacijskih mjera u potonjoj državi članici, u skladu s odredbama Okvirne odluke 2008/947. Ako ta država članica prizna osuđujuću presudu donesenu u prvonavedenoj državi članici, može preuzeti odgovornost za donošenje bilo koje naknadne odluke u skladu s člankom 14. te okvirne odluke i, među ostalim, opozvati odgodu izvršenja presude ako osuđena osoba počini novo kazneno djelo. U skladu s člankom 1. stavkom 1. Okvirne odluke 2008/947, cilj je tog mehanizma „*olakšati društvenu rehabilitaciju osuđenih osoba, poboljšati zaštitu žrtava i javnosti te olakšati primjenu odgovarajućih probacijskih mjera i alternativnih sankcija u slučaju počinitelja kaznenih djela koji ne žive u državi članici u kojoj je presuda izrečena*”.

52. Neovisno o toj mogućnosti koju je predvidio zakonodavac Unije, ne treba zaboraviti da se ovlast njezina korištenja u konačnici temelji na *dobrovoljnoj i suverenoj odluci države članice u kojoj je donesena osuđujuća presuda o kojoj je riječ*. Stoga je očito da se mogućnošću da se predvidi prijenos izvršenja osuđujuće presude u drugu državu članicu samo potvrđuje pravilo na temelju kojeg je svaka država članica nadležna za izvršenje osuđujućih presuda koje su donijeli njezini sudovi na svojem državnom području i na načine predviđene njezinim nacionalnim pravom.

²⁷ Moje isticanje

²⁸ Vidjeti presudu od 15. travnja 2021., AV (Presuda kojom se izriče jedinstvena kazna) (C-221/19, EU:C:2021:278, t. 55.).

²⁹ EU:C:2020:80, t. 67.

53. Sud je u presudi Beškov priznao podjelu nadležnosti među državama članicama u kaznenom sudovanju, koja se predviđa Okvirnom odlukom 2008/675, te je utvrdio da se njezinim člankom 3. stavkom 3. „isključuje *svako [preispitivanje] tih [prethodnih osuđujućih] presuda koje stoga treba poštovati u onom obliku u kojem su donesene*”³⁰. Sud je zatim presudio da se toj okvirnoj odluci protivi to da država članica prilikom poštovanja prethodnih osuđujućih presuda „izmijeni *načine izvršenja*” kazne izrečene u drugoj državi članici³¹.

54. U prethodnim sam točkama ovog mišljenja utvrdio iznimke od obveze poštovanja prethodnih osuđujućih presuda koje se, prema mojem mišljenju, mogu uzeti u obzir u ovom predmetu. Važno je istaknuti da *iznimke o kojima je riječ ne dovode do isključivanja slučajeva iz područja primjene navedene okvirne odluke*, nego da se njima predviđaju odstupanja od načela uzajamnog priznavanja ako su ispunjeni određeni uvjeti.

D. Primjena načela na kojima se temelji Okvirna odluka 2008/675 na ovaj slučaj

55. S obzirom na prethodna razmatranja, zaključujem da opoziv odgode izvršenja kazne izrečene u prvoj osuđujućoj presudi kako bi se naložilo stvarno izvršenje te kazne na bugarskom državnom području predstavlja *izmjenu načina izvršenja* i stoga „zadiranje” u smislu članka 3. stavka 3. Okvirne odluke 2008/675. Naime, njezin je učinak *zadiranje u odluku koja se odnosi na izvršenje prethodne osuđujuće presude*. Valja napomenuti da je takav opoziv usto obuhvaćen člankom 3. stavkom 4. te okvirne odluke, s obzirom na to da, iako je prva osuđujuća presuda donesena u Bugarskoj a ne Rumunjskoj, njezino poštovanje na temelju mjerodavnog bugarskog propisa dovodi do izmjene njezina načina izvršenja jer je nacionalni sud naložio stvarno izvršenje kazne koja je prvotno uvjetno odgođena s vremenom provjeravanja.

56. Kao što sam na to podsjetio u ovom mišljenju³², Sud je u svojoj sudskoj praksi utvrdio da izmjena načina izvršenja osuđujuće presude, osobito opozivom odgode izvršenja kazne izrečene u prethodnoj osuđujućoj presudi u drugoj državi članici i izmjenom kazne čije je izvršenje uvjetno odgođeno s vremenom provjeravanja u kaznu zatvora, predstavlja „zadiranje” u izvršenje prethodne osuđujuće presude. Čini mi se da su načela koja proizlaze iz te sudske prakse u potpunosti primjenjiva na ovaj predmet.

57. Čini mi se da u tom pogledu nije relevantna okolnost, koju je nacionalni sud naveo u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, da opoziv odgode izvršenja kazne treba naložiti na temelju obvezujuće odredbe kojom se nacionalnom sudu ne daje nikakva diskrecijska ovlast, a ne zbog preispitivanja prethodne osuđujuće presude u pravom smislu riječi. Valja napomenuti da se, na temelju članka 5. stavka 1. Okvirne odluke 2008/675, *obveze koje se propisuju tom okvirnom odlukom odnose na države članice*. Iz toga za različite državne vlasti proizlazi obveza osiguravanja poštovanja tih obveza u skladu s njihovim nadležnostima, kako su predviđene njihovim nacionalnim ustavnim poretком. Tu odgovornost jednako imaju zakonodavna i sudbena vlast. Zbog tog razloga smatram da nije važno ima li nacionalni sud diskrecijsku ovlast na temelju zakona ili obvezuje li ga nacionalni zakonodavac da postupa na određeni način. Stoga postoji „zadiranje” u izvršenje prve osuđujuće presude.

³⁰ Presuda Beškov, t. 44. Moje isticanje

³¹ Presuda Beškov, t. 47. Moje isticanje

³² Vidjeti točku 53. ovog mišljenja.

58. U ovoj je fazi analize važno istaknuti da se uvodnoj izjavi 14. Okvirne odluke 2008/675 ne protivi to utvrđenje jer, kao što ću to objasniti u nastavku, nije došlo ni do jednog od dvaju slučajeva koji su navedeni u toj uvodnoj izjavi te kojima se isključuje „utjecaj” i prema tome „zadiranje”, zabranjeno u smislu članka 3. stavaka 3. i 4. te okvirne odluke³³.

59. Kao prvo, valja napomenuti da Okvirna odluka ne sadržava nijedan element na temelju kojeg bi se moglo zaključiti da je prva osuđujuća presuda već u cijelosti izvršena. Prema informacijama koje je pružio sud koji je uputio zahtjev, osoba QS počinila je „tijekom vremena provjeravanja” predviđenog u prvoj osuđujućoj presudi kazneno djelo u pogledu kojeg je donesena druga osuđujuća presuda³⁴. Važno je istaknuti da se okolnosti u ovom predmetu razlikuju od okolnosti na kojima se temelji presuda Beškov, u kojoj je Sud utvrdio da je „vrijeme provjeravanja [...] predviđeno [prvom] odlukom [...] isteklo te je, stoga, opozvao dio kazne izrečene [dotičnoj osobi] uvjetno”, tako da, prema njegovu mišljenju, „treba smatrati da je ta cjelokupna kazna u potpunosti izvršena”³⁵. Zbog tih razloga smatram da za potrebe ovog predmeta treba poći od pretpostavke da *prva osuđujuća presuda još nije u cijelosti izvršena*.

60. Kao drugo, treba napomenuti da ništa u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku ne upućuje na to da su rumunjska pravosudna tijela odobrila izvršenje prve osuđujuće presude u Bugarskoj. Suprotno tomu, na temelju činjenice da sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje upravo o doseg i primjenjivosti na ovaj slučaj članka 3. stavka 3. Okvirne odluke 2008/675, osobito uzimajući u obzir navodno jasnu obvezu kojom mu se ne ostavlja nikakva margina prosudbe i koja mu se propisuje bugarskim propisom, odnosno da opozove odgodu izvršenja kazne koja je uvjetno odgođena s vremenom provjeravanja i koja je izrečena u prethodnoj osuđujućoj presudi u drugoj državi članici te da naloži stvarno izvršenje te kazne na svojem državnom području, više se može pretpostaviti da su bugarska pravosudna tijela postupala na vlastitu inicijativu a da pritom *te države članice nisu dogovorile nikakav prijenos izvršenja prve osuđujuće presude*.

E. Razmatranja o mogućem prijenosu izvršenja osuđujuće kaznene presude

61. Sumnjam uostalom da se takav sporazum mogao dogovoriti u okolnostima glavnog postupka jer bi prijenos izvršenja u Bugarsku bio protivan cilju koji se nastoji postići Okvirnom odlukom 2008/947, koji je, među ostalim, olakšati „*društvenu rehabilitaciju osuđenih osoba*”, kao i „primjenu odgovarajućih probacijskih mjera i alternativnih sankcija u slučaju počinitelja kaznenih djela koji ne žive u državi članici u kojoj je presuda izrečena”³⁶. Tijela države članice osuđenikova boravišta u pravilu su u boljem položaju za nadzor poštovanja zakonske obveze nepočinjenja novog kaznenog djela unutar vremena provjeravanja i za postupanje u slučaju njezine eventualne povrede³⁷. Upravo se zbog toga člankom 5. stavcima 1. i 2. te okvirne odluke predviđa da presudu treba prenijeti na inicijativu nadležnih tijela države u kojoj je presuda donesena, ako se osuđena osoba vratila ili se želi vratiti u državu članicu u kojoj ima *zakonito i uobičajeno boravište*, ili na zahtjev osuđene osobe.

³³ Vidjeti točku 49. ovog mišljenja.

³⁴ Vidjeti točku 14. ovog mišljenja.

³⁵ Presuda Beškov, t. 42.

³⁶ Vidjeti točku 51. ovog mišljenja. Moje isticanje

³⁷ Vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2020., A. P. (Probacijske mjere) (C-2/19, EU:C:2020:237, t. 52. i 53.).

62. U tom kontekstu želim podsjetiti na to da se cilj *socijalne rehabilitacije i reintegracije osuđene osobe u društvo* želi postići i drugim normativnim aktima Unije³⁸, kao što je to slučaj s Okvirnom odlukom 2008/909. Kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 9., izvršenje osuđujuće presude u državi koja izvršava nalog „treba *poboljšati mogućnost socijalne rehabilitacije osuđene osobe*”³⁹. Usto, iz te uvodne izjave proizlazi da, kako bi se uvjerilo da će se postizanje prethodno navedenog cilja olakšati time što će osuđujuću presudu izvršiti država kojoj je presuda proslijeđena radi izvršenja, nadležno tijelo države u kojoj je presuda donesena, odnosno države članice u kojoj je donesena presuda u kaznenim stvarima, „uzima u obzir elemente kao što su, na primjer, *povezanost te osobe s državom [kojoj je presuda proslijeđena radi izvršenja]*, činjenicu smatra li osuđena osoba državu [kojoj je presuda proslijeđena radi izvršenja] mjestom na kojem ima obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze”⁴⁰. Nadalje, podsjećam na to da je nezavisni odvjetnik Y. Bot u svojem mišljenju u predmetu C-582/15, van Vemde, navedenu uvodnu izjavu 9. protumačio na način da „pravosudna tijela individualiziraju sve mjere koje se odnose na izvršenje i prilagođavanje kazni kako bi, uz sprečavanje ponovnog počinjenja, *olakšala*, pritom poštujući društvene interese i prava žrtava, *socijalnu uključenost i društvenu rehabilitaciju osuđene osobe*”⁴¹.

63. Međutim, u ovom slučaju, osuđena osoba rumunjski je državljanin koji boravi u Rumunjskoj, tako da rumunjska nadležna tijela naizgled nisu imala nikakav razlog da prvu osuđujuću presudu prenesu bugarskim tijelima radi praćenja izvršavanja probacijskih mjera niti toj osobi vjerojatno nije bilo u interesu zatražiti takav prijenos. Usto, naknadni prijenos te osuđujuće presude bugarskim tijelima radi njezina stvarnog izvršenja, nakon počinjenja novog kaznenog djela u Bugarskoj tijekom vremena provjeravanja, kao ni opoziv odgode izvršenja koji bi u skladu s bugarskim propisom iz toga proizašao, ne bi pridonijeli društvenoj rehabilitaciji te osobe. Ta razmatranja idu u prilog mojem uvjerenju prema kojem bi se povrijedio cilj Okvirne odluke 2008/947 ako bi osoba QS kaznu služila u inozemstvu.

64. S obzirom na to, važno je istaknuti da, iako postoje određene prepreke izvršenju prve osuđujuće presude donesene u Rumunjskoj, bugarska nadležna tijela i dalje mogu drugu osuđujuću presudu prenijeti rumunjskim nadležnim tijelima, u skladu s Okvirnom odlukom 2008/909, radi izvršenja te druge osuđujuće presude u Rumunjskoj, pod uvjetom da osoba QS na to pristane i da se poštuju uvjeti predviđeni tom okvirnom odlukom. Ovisno o slučaju, na rumunjskim je sudovima da ocijene učinke druge osuđujuće presude na načine izvršenja prve osuđujuće presude. U interesu dobrog sudovanja, čini mi se korisnim da Sud sudu koji je uputio zahtjev skrene pozornost na takvu mogućnost koja mu se nudi Okvirnom odlukom 2008/909.

65. S obzirom na prethodna razmatranja valja zaključiti da se članku 3. stavcima 3. i 4. Okvirne odluke 2008/675 protivi primjena nacionalnih odredbi čiji je učinak to da se nacionalnom sudu države članice u okviru novog kaznenog postupka pokrenutog protiv osobe koja je prethodno osuđena u drugoj državi članici nalaže da opozove odgodu izvršenja kazne izrečene u prethodnoj osuđujućoj presudi donesenoj u drugoj državi članici i da naloži stvarno izvršenje te kazne na državnom području svoje države članice.

³⁸ Rosanò, A., „Beshkov or the long road to the principle of social rehabilitation of offenders”, *European Papers*, sv. 3., 2018., br. 1, str. 434. Taj autor smatra da je društvena rehabilitacija počinitelja kaznenih djela dio ustavnih tradicija određenih država članica te se navodi u određenim normativnim aktima Unije, ponekad čak i kao cilj koji se nastoji postići.

³⁹ Moje isticanje

⁴⁰ Moje isticanje

⁴¹ Mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota u predmetima van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, t. 48.) i Ognjanov (C-554/14, EU:C:2016:319, t. 107. i 108). Moje isticanje

VI. Zaključak

66. S obzirom na sva prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodno pitanje koje je uputio Rajonen sad Nesebar (Općinski sud u Nesebaru, Bugarska) odgovori na sljedeći način:

Članak 3. stavke 3. i 4. Okvirne odluke Vijeća 2008/675/PUP od 24. srpnja 2008. o poštovanju [osuđujućih] presuda među državama članicama Europske unije u novom kaznenom postupku

treba tumačiti na način da mu se:

protivi primjena nacionalnih odredbi čiji je učinak to da se nacionalnom sudu države članice u okviru novog kaznenog postupka pokrenutog protiv osobe koja je prethodno osuđena u drugoj državi članici nalaže da opozove odgodu izvršenja kazne izrečene u prethodnoj osuđujućoj presudi donesenoj u drugoj državi članici i da naloži stvarno izvršenje te kazne na državnom području svoje države članice.